

Luonnon monimuotoisuuden koulutusverkoston konsepti Priodiversity LIFE -hankkeessa

Summary: Concept of the Educational network

The Priodiversity LIFE project establishes an Educational network for biodiversity, aiming to connect professionals, improve knowledge exchange and skills in nature management, and provide training to various target groups. The need for the network was identified during the project's preparation phase, recognizing the necessity to enhance communication and expertise in nature management among different groups.

Network goals and operational framework:

1. Connect biodiversity professionals and stakeholders.
2. Improve knowledge exchange and skills in nature management.
3. Provide training to various target groups.

Training themes:

- Nature management and restoration
- Biodiversity in forest management
- Agricultural biodiversity

Operational principles:

- Customer-centered and participatory approaches
- Encouraging engagement and dissemination of knowledge
- Continuous development and feedback utilization
- Building trust among network members

Network Membership: Network members include all those who follow communication channels or participate in events or trainings of the project. Membership criteria will be refined as the network develops.

Communication: Communication is a critical part of the operation, and will be well-planned and targeted. The communication plan takes into account the diversity of target groups and their daily lives.

Risk Assessment: The document identifies several risks and proposes measures to prevent them, such as considering target groups, ensuring quality, and realistic resource planning.

Koulutusverkoston konsepti

Verkoston ydinkehä eli hankekumppanit järjestävät koulutuksia ja verkostoitumistilaisuuksia metsätalouden, maatalouden, ennallistamisen ja viheraluehoidon aloille yhdessä sidosryhmien kanssa. Koulutuksilla parannetaan eri kohderyhmien luonnon monimuotoisuuden, ennallistamisen ja luonnonhoidon osaamista. Kohderyhmät voivat jakaa parhaita käytäntöjä ja tietoa toisilleen koulutusverkoston toimintojen, kuten erilaisten tapahtumien ja viestintäkanavien, avulla.

Mitä tarkoitetaan verkostotoiminnalla?

Verkostotoiminnalla tarkoitetaan erilaisten toimijoiden, kuten organisaatioiden, yritysten, yhteisöjen tai yksilöiden välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta, joka tähtää yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen. Verkostotoiminnassa hyödynnetään toisten osaamista, resursseja ja kontakteja, ja se perustuu luottamukseen ja keskinäiseen avunantoon.

Keskeisiä piirteitä verkostotoiminnassa ovat:

1. **Yhteistyö:** Verkostotoiminta perustuu yhteistyöhön, jossa osapuolet tekevät yhdessä työtä yhteisten päämäärien saavuttamiseksi.
2. **Vuorovaikutus:** Osapuolet ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään, jakavat tietoa ja kokemuksia ja tukevat toistensa toimintaa.
3. **Monimuotoisuus:** Verkostoon voi kuulua erilaisia toimijoita, kuten yrityksiä, julkisen sektorin toimijoita, kansalaisjärjestöjä ja yksityishenkilöitä.
4. **Joustavuus:** Verkostot ovat joustavia ja dynaamisia, ja ne voivat mukautua muuttuvien tarpeiden ja tilanteiden mukaan.
5. **Synergia:** Verkoston toiminta tuottaa synergiaetuja, joissa verkoston kokonaistulos on suurempi kuin yksittäisten toimijoiden saavutukset yhteensä.

Luonnon monimuotoisuuden koulutusverkoston konseptilla pyrimme ohjaamaan toimintaamme niin, että se on mahdollisimman tuloksellista. Näin ollen keskeiset verkostotoiminnan piirteet on sisällytetty toimintaamme.

Toiminnan periaatteet ja mittaaminen

Luonnon monimuotoisuuden koulutusverkoston keskeisinä toiminnan periaatteina ovat

- asiakaskeskeiset ja osallistavat toimintatavat,
- toimijoiden innostaminen
- tiedon jalkauttaminen vuorovaikutteisesti
- ja luottamuksen synnyttäminen verkostoon ja toimijoiden kesken.

Näillä periaatteilla pyrimme varmistamaan sen, että toimintamme on tuloksellista, sisältää verkostotoiminnan keskeiset piirteet, kehittyy jatkuvasti ja palvelee sidos- ja kohderyhmiämme mahdollisimman hyvin.

Luomme mittarit, joilla saadaan palautetta ja kehittämisohjeita verkoston toimintaan. Luomme mittariston myös toimintamme vaikutusten arvioinnille pidemmällä aikavälillä.

Mittaristo ja mittaamisen käytännöt luodaan osana hankkeen muiden tulostittareiden määrittelyä, ja ne liitetään osaksi konseptia niiden valmistuttua. Mittarit pohjautuvat koulutusverkoston tavoitteisiin. Koulutusverkoston tavoitteita on todennäköisesti muokattava helpommin mitattavaan muotoon.

Koulutusverkoston tarjoamat koulutukset

Luonnonhoito- ja kunnostusosaamisen parantaminen

- Koulutuskokonaisuus ennallistamisesta ja luonnonhoidosta suunnittelijoille ja toteuttajille (YM)
- Koulutus luontokeskusten asiakaspalvelijoille ja Luontopalvelujen virkistyskäytön asiantuntijoille (MHJHT)
- Koulutuksia pölyttäjien ja vieraslajien huomioimisesta maankäytön suunnittelussa ja viheralueiden hoidossa (SLL)
- Koulutuksia luonnon monimuotoisuudesta kuntien päättäjäille ja viranomaisille (mm. luonnon monimuotoisuus virkistysmetsissä ja kaupunkialueilla) (ELY)
- Koulutus urakoitsijoille perinnebiotooppien hoidosta ja luonnonhoitoyrittäjyydestä (WWF)

Tietojen ja taitojen vahvistaminen talousmetsien luonnonhoidossa

- Metsänomistajien ja neuvojien osaamisen vahvistaminen talousmetsien luonnonhoidossa ja luonnon monimuotoisuuden vaalimisessa (SMK)
- Korkeakouluopiskelijoille kenttäkoulutus ennallistamisen pitkäaikaisista vaikutuksista metsien luonnon monimuotoisuuteen (LUKE)

Maatalousluonnon monimuotoisuuskoulutukset

- Koulutusta maatalousluonnon monimuotoisuuden tunnistamisesta ja edistämisestä viljelijöille, neuvojille ja muille maatalousluonnon parissa toimijoille (Ruokavirasto)

Verkoston koordinointi

Koulutusverkoston muodostavat kuvaajan 1 kaikki kehät. Verkosto on kaikille avoin. Ruokavirasto koordinoi toimintaa yhdessä Suomen metsäkeskuksen ja ympäristöministeriön kanssa. Hankkeen hankekumppanit toimivat verkostotoiminnan toteuttajina koulutustoiminnallaan. Koulutusverkoston ydinkehä järjestää verkostolaisille koulutuksia, tuottaa ajankohtaista tietoa luonnon monimuotoisuuden teemoista ja tarjoaa työkaluja työnteon tueksi. Verkoston toiminnan kehittämisestä vastaa Ruokavirasto, mutta sitä tehdään yhdessä hankekumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.

Verkoston jäsenyys

Alustavasti verkoston jäseniksi määritellään kuuluvaksi kaikki ne henkilöt, jotka seuraavat viestintäkanaviamme tai osallistuvat tapahtumiimme tai koulutuksiimme. Jäsenyyttä

tarkastellaan verkoston toiminnan kehittyessä, jolloin jäsenyydelle voidaan tarvittaessa määritellä tarkemmat kriteerit. Esimerkiksi perustettavien teemaklubien jäsenyydet todennäköisesti määritellään tarkemmin.

Päivittyvä vuosikello ja roolit

Hankkeen toimintaa ja viestintää ohjaamaan tehdään vuosikello, jota kaikki hankekumppanit toteuttavat ja päivittävät. Vuosikello luodaan vuodesta 2025 alkaen ja siihen määritellään vuosittain verkoston keskeisimmät tapahtumat ja koulutukset kohderyhmäkohtaisesti. Vuosikello päivitetään edellisen vuoden joulukuuhun mennessä, mutta sitä voidaan päivittää myös kuluvan vuoden aikana. Vuosikellossa määritellään hankekumppaneiden ja sidosryhmien roolit tapahtuma- ja koulutuskohtaisesti.

Resurssisuunnittelu

Osana koulutusverkoston toimintaa on resurssien suunnittelu. Käymme ydin- ja sidosryhmäkehien (kuvaaja 1) kanssa keskustelua siitä, millaisia resursseja koulutusverkostolla toimintaansa on nykyisellään ja millaisia tarpeita meillä on toimintamme laajentamiseen sekä mahdollisiin täydentävän rahoituksen hankkeisiin. Näin täydentävän rahoituksen hankkeita voidaan hakea mahdollisesti yhdessä sidosryhmien kanssa. Resurssisuunnittelu liittyy vahvasti myös Priodiversity LIFE -hankkeen täydentävän rahoituksen hubiin, joka vastaa täydentävän rahoituksen strategiasta hankkeelle.

Alueellisuus ja teemat

Toimintaamme määrittää erilaisten toimien alueellisuus ja paikallisuus sekä luonnon monimuotoisuuden eri teemat. Priodiversity LIFE -hankkeessa luodut maakunnalliset luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelmat toimivat keskeisenä tiedonlähteenämme siihen, millä alueilla ja minkä teeman osalta tarve luonnonhoidon osaamisen kasvattamiselle on kriittisin.

Kun alueiden monimuotoisuuskeskittymät ja niille tarpeelliset toimet on tunnistettu, motivoimme niiden pohjalta kattavasti alueen eri toimijoita edistämään ja osallistumaan luonnon monimuotoisuustyöhön. Toimijat voidaan myös ohjata liittymään verkostoon ja esimerkiksi sen teemaklubeihin.

Alueellisuuden lisäksi toimintaamme ohjaavat erilaiset luonnon monimuotoisuuden teemat. Perustamme eri aiheille teemaklubeja. Teemat pohjautuvat koulutustemme aiheisiin. Teemaklubien jäsenet saavat räätälöityä viestintää aiheesta ja heille tarjotaan mahdollisuuksia aihekohtaiseen vuorovaikutukseen hyvien käytänteiden jakamiseksi ja ongelmien ratkaisua varten. Teemaklubeista vastaavat sovitut hankekumppanit.

Palvelupolku-pilotti

Esiselvityksen tulosten mukaan kohderyhmät kohtaavat eri tyyppisiä haasteita, kun he yrittävät edistää luonnon monimuotoisuutta käytännössä. Siksi osana verkoston toimintaa teemme

palvelupolku-pilotin, jossa on tarkoitus selvittää, mitä haasteita toiminnan eri vaiheissa kohderyhmät kohtaavat erilaisten toimien tai ideoiden toteuttamisessa. Kun ymmärrämme, miten palvelupolut rakentuvat eri tilanteissa ja eri kohderyhmien osalta, voimme yhdessä koulutusverkoston ydinkehän ja sidosryhmien kanssa purkaa kohderyhmiltä palvelupolun haasteita ja esteitä käytännön toimien toteuttamisessa.

Pilotin toteuttamisessa hyödynnetään palvelumuotoilun asiantuntijoita. Pilottiin valitaan ensin muutama koulutusverkoston kohderyhmä. Pilotti on tarkoitus toteuttaa vuosina 2026-2028, jolloin sen tuloksia voidaan mahdollisesti hyödyntää myös hankkeessa perustettavan luonnonhoidon ja ennallistamisen opasportaalin kehittämisessä.

Verkoston ydinkehän osaamisen kartoittaminen

Jotta voimme tuoda oman osaamisemme verkoston jäsenien käyttöön, meidän on tiedettävä, millaista osaamista eri hankekumppaneilla on luonnonhoitoon ja ennallistamiseen sekä verkosto- ja koulutustoimintaan liittyen. Eri hankekumppaneiden osaaminen kartoitetaan hankkeen aikana ja sitä hyödynnetään muun muassa erilaisten verkostoitumistapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lisäksi hyödynnetään jo olemassa olevat tiedot koulutustarpeista. Osaamisen kartoitusta voidaan hyödyntää myös siten, että hankekumppaneille voidaan hankkia tarvittaessa lisäkoulutusta tarvittavista aiheista.

Viestintä

Viestintä on kriittinen osa koulutusverkoston toimintaa. Tavoitteenamme on viestiä sidos- ja kohderyhmillemme suunnitelmallisesti, oikea-aikaisesti, innostavasti ja kohdennetusti oikeissa kanavissa. Viestintämme huomioi kohderyhmien moninaisuuden ja heidän arkensa. Koulutusverkostolle luodaan oma viestintäsuunnitelma, jota ohjaa koko hankkeen viestintäsuunnitelma. Viestintäsuunnitelmaamme kuuluu viestinnän sävyn ja viestintäämme ohjaavien arvojen määrittely.

Osana koulutusverkoston toimintaa tuotetaan opasportaali, johon kootaan tietoa ja oppaita luonnonhoidosta ja ennallistamisesta. Opasportaali on kaikille avoin.

Viestinnässämme huolehdimme termien selkeydestä ja yhdenmukaisuudesta. Tässä hyödynnämme kohderyhmien edustajia niin, että määrittelemme yhdessä heidän kanssaan ymmärrettävämpää viestintää luonnon monimuotoisuuden teemoista.

Viestinnän vaikuttavuutta ja luotettavuutta toimintaperiaatteidemme mukaisesti pyrimme parantamaan kohderyhmäkohtaisilla lähettiläillä. Lähettiläät ovat kohderyhmien edustajia, joiden tehtävänä on kertoa muille kohderyhmän edustajille luonnonhoidon ja ennallistamisen positiivisista vaikutuksista ja jakaa hyviä käytäntöjä esimerkiksi tapahtumissa ja sosiaalisessa mediassa.

Toimintaperiaatteissa on määritelty asiakaskeskeiset ja osallistavat toimintatavat sekä tiedon jalkauttaminen vuorovaikutuksen kautta. Näihin pyrimme muun muassa sillä, että osana

koulutusverkostoa luomme viestintäkanavia, jotka mahdollistavat kaikkien toimijoiden välisen matalan kynnyksen vapaan vuorovaikutuksen.

Riskinarviointi ja niihin varautuminen

Esiselvityksen tulosten perusteella alle on muodostettu taulukko, johon on lueteltu potentiaalisimmat riskit ja se, miten varaudumme toiminnassamme niiden toteutumiseen tai pyrimme niiden toteutumista ennaltaehkäisemään.

Riski	Toteutumisarvio (1=epätodennäköinen, 2=mahdollinen, 3=todennäköinen, 4=erittäin todennäköinen)	Varautuminen
Luonnonhoitoa ja siinä kouluttautumista ei priorisoida kiinnostuksesta huolimatta.	3	<ul style="list-style-type: none">• Huomioimme kohderyhmien arjen toiminnassamme.• Tarjoamme aidosti kohderyhmiä hyödyttäviä ratkaisuja ja viestimme niistä.• Viestimme aiheesta vaikuttavasti, ymmärrettävästi ja tehokkaasti.• Viestimme luonnonhoidon tarjoamista taloudellisista mahdollisuuksista.
Verkostoon osallistuminen ja siinä kouluttautuminen ei johda muutoksiin sidosryhmien toiminnassa tai toimijat eivät koe saavansa lisäarvoa verkostoon kuulumisesta.	2	<ul style="list-style-type: none">• Viestimme aiheesta vaikuttavasti, ymmärrettävästi ja tehokkaasti.• Tarjoamme aidosti kohderyhmiä hyödyttäviä ratkaisuja ja viestimme niistä.

<p>Toimintamme ei erotu ja hukkuu esimerkiksi muuhun infotulvaan.</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Teemme aktiivisesti yhteistyötä sidosryhmiemme kanssa. • Kohdennamme toimintamme oikeille ihmisille oikeaan aikaan.
<p>Toimintamme ei houkuttele osallistumaan huonon laadun tai ilmapiirin vuoksi.</p>	<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitämme palautejärjestelmät ja yhtenäiset tavat reagoida palautteisiin ja kehittyä niiden pohjalta. • Panostamme laatuun, emme määrään. • Pyrimme käytännönläheisyyteen. • Pidämme toisistamme huolta ja teemme ja kehitymme yhdessä.
<p>Resurssit eivät ole oikeassa suhteessa toimintaan nähden.</p>	<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pyrimme tekemään realistisia suunnitelmia, esimerkiksi vuosikello auttaa hahmottamaan toimintaa tarkemmalla tasolla. • Suunnittelemme täydentäviä hankkeita tarvittaessa koulutusverkoston resurssien lisäämiseksi. • Hyödynnämme tarkoituksenmukaisesti olemassa olevia resursseja ja toimivia käytäntöjä.

Hanke on saanut osarahoitusta Euroopan unionin LIFEohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan unioni tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä

PRIODIVERSITY